

Handleiding voor contextbegeleidingen Sporen vzw

De handleiding voor contextbegeleidingen maakt voor contextbegeleiders uit Sporen duidelijk welke stappen zij dienen te zetten. Er wordt in beschreven welke stappen dit zijn, wat deze precies inhouden en wie ervoor verantwoordelijk is.

DE VERSCHILLENDE STAPPEN DIE IN EEN CONTEXTBEGELEIDING WORDEN GENOMEN:

De aanmelding

De kennismaking en intakegesprekken

De verdere opstart van de begeleiding

De opmaak van het Individuele Handelingsplan

Het engageren van het eigen netwerk

De begeleidingsgesprekken in het gezin

De opmaak van het verhaal met woorden en tekeningen

Het voorstellen van het verhaal met woorden en tekeningen

Het voorbereiden van het Familieberaad

Het houden van het Familieberaad

Het opvolgen, evalueren en bijsturen van de handelingsplanning en de vooruitgang van de begeleiding

De evolutiebespreking

Het opvolgen, evalueren en bijsturen van de handelingsplanning en de vooruitgang van de begeleiding

Het afsluiten van de begeleiding

<p>Een jongere/gezin wordt aangemeld voor contextbegeleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> - Door aanmelder/hulpverlener via ITP - Door aanmelder/consulent SDJ,OCJ,VK via ITP - Door aanmelder/hulpverlener rechtstreeks (zonder ITP) - Door zichzelf 	<p>TC of SC</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ontvangen en behandelen de aanmelding: • Slepen naar instroomlijst (indien van toepassing) • Contact opnemen met aanmelder • Afspreken van kennismaking en intakegesprekken
<p>Organiseren van kennismaking en intakegesprek(ken)</p>	<p>CB</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitnodigen jongere en gezin; bij voorkeur aan huis, eventueel in de voorziening • Indien er een aanmelder is, worden de “aanmeldingsklachten” overlopen (de hulpvragen en hulpnoden) en een korte situatieschets. • Actief luisteren en actief bevragen van de “hulpnoden” (vanuit maatschappelijke noodzaak) en “hulpvragen” (vanuit recht op jeugdhulp): de aanmeldingsklachten worden geconcretiseerd en verduidelijkt in een voor iedereen verstaanbare taal naar de “kernzorgen” of “danger-statements”, gedocumenteerd met voorbeelden van letsel of schade aan de kinderen uit het verleden, concrete signalen van risico’s voor de kinderen uit het verleden. • Er worden maximum 5 kernzorgen geformuleerd; voor elke kernzorg wordt er een overeenkomstige einddoelstelling geformuleerd. • De “maatschappelijke noodzaak” (indien het geval) wordt geformuleerd door de consulent van SDJ, OCJ of VK. • Actief luisteren en bevragen van de aanwezige kracht- en hulpbronnen in en rond het gezin, in het bijzonder ook de reeds bestaande veiligheid of sterktes, met betrekking tot de overeenkomstige kernzorgen. • Inschatting van de situatie vragen aan de hand van schaalvragen. • Zie handleiding “wat is er belangrijk in een goed intakegesprek” • Zie “uitgangspunten volwaardig partnerschap” • Al dan niet gebruik van de “Family Road Map” • Noteren in sjabloon intakeverslag dat wordt bezorgd aan alle gespreksdeelnemers

<p>Verdere opstart van de begeleiding</p>	<p>CB</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Betrekken van de gezinsleden, die niet aanwezig waren op de intakegesprekken • Noteren van de verschillende standpunten met betrekking tot zorgen, einddoelstellingen, sterktes • De “zorgen” van de kinderen worden <u>niet</u> bevraagd alvorens de volwassenen alle “kernzorgen” met mekaar besproken hebben. • Engageren van de ouders/opvoedingsverantwoordelijken om belangrijke personen uit hun omgeving in de begeleiding te betrekken • In één van de eerste begeleidingsgesprekken • Via de “familiecirkels”
<p>Opstellen van het individuele handlingsplan</p>	<p>CB</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Binnen de 45 dagen na de opstart van de begeleiding. • Samen met het gezin, in eerste instantie de ouders/opvoedingsverantwoordelijken • Rekening houdend met de eventuele “maatschappelijke noodzaak” • Einddoelstellingen worden vertaald naar concrete tussendoelen. • Concrete tussendoelen worden vertaald naar afspraken: de afspraken worden ontworpen door de gezinsleden zelf, de afspraken worden SMART geformuleerd.
<p>Engageren van het eigen netwerk van het gezin</p>	<p>CB</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Toestemming vragen aan de ouders/ om de belangrijke opvoedingsverantwoordelijken personen uit hun omgeving te contacteren en te engageren voor de begeleiding. • Ouders/opvoedingsverantwoordelijken beslissen wie/wel niet gecontacteerd mag worden (zie “familiecirkels”) • Ouders/opvoedingsverantwoordelijken geven toestemming om het “framework” te delen (framework = schema met de kernzorgen, de eind- en tussendoelen, de maatschappelijke noodzaak, krachten en sterktes; de “need to know”, niet de “nice to know”); het “framework” biedt de informatie die nodig is om te kunnen meewerken aan de begeleiding. • Contacteren en engageren van het netwerk: • Via huisbezoeken of gesprekken op de dienst • Aan de hand van het afgesproken “framework” worden hun standpunten gevraagd mbt kernzorgen, sterktes en doelstellingen, en wordt gevraagd of zij zich willen engageren in de begeleiding (welke afspraken zouden zij kunnen bijdragen?); tevens wordt hun inschatting van de situatie gevraagd aan de hand van schaalvragen.

		<ul style="list-style-type: none"> • De grote lijnen (kernzorgen, doelstellingen, sterktes) van de netwerkgesprekken worden teruggekoppeld aan de ouders/opvoedingsverantwoordelijken, en in het “framework” opgenomen.
Begeleidingsgesprekken in het gezin	CB	<ul style="list-style-type: none"> • Verder nagaan op welke manier de ouders/opvoedingsverantwoordelijken de “kernzorgen”, de “sterktes”, de “eind- en tussendoelen” zien en inschatten. • Voorstellen en maken van afspraken, die passen in tussen- en einddoelen, door de ouders/opvoedingsverantwoordelijken • Wekelijks overlopen, evalueren bijsturen van de gemaakte afspraken • Wat gecheckt is en goed werkt, noteren bij “wat gaat er goed?”; wat misgelopen is, noteren bij “wat zijn de zorgen?” • Nieuwe afspraken noteren onder het overeenkomstige doel bij “wat moet er gebeuren?” • Met de ouders/opvoedingsverantwoordelijken afspreken wanneer en hoe er met de (verschillende) kinderen wordt gesproken • Met ouders/opvoedingsverantwoordelijken en kinderen afspreken hoe wordt omgegaan met de informatie uit de gesprekken met de kinderen • De standpunten van de kinderen worden ingebracht in de begeleiding. • De kinderen worden niet bevraagd op “kernzorgen” die nog niet met de ouders/opvoedingsverantwoordelijken besproken zijn. • Aan de hand van “de drie huizen”, “het veilige huis”, “kids skills”
Opmaken van het verhaal van “woorden en tekeningen”	CB	<ul style="list-style-type: none"> • Verkrijgen van toestemming van de gemandateerde voorziening (indien van toepassing) voor het maken van een Verhaal met woorden en tekeningen • Verkrijgen van de toestemming en medewerking van de ouders hiervoor • Beluisteren van de ouders/opvoedingsverantwoordelijken hun eigen verhaal over hun ervaringen met de jeugdhulp • Bevragen wat perspectieven van anderen hierop zijn • Bevragen: “Wat denken zij dat de kinderen weten, zelf bedacht hebben over de situatie?” • Bevestigen dat hun medewerking een signaal van veiligheid is voor de kinderen

		<ul style="list-style-type: none"> • Voorstellen van een soortgelijk verhaal • Voorstellen van een ontwerp van hun verhaal • Met ouders/opvoedingsverantwoordelijken overleggen in verband met de te gebruiken bewoordingen • Ontwerp voorleggen aan gemandateerde voorziening (indien van toepassing) ter goedkeuring, eventuele aanpassingen doorvoeren • Aangepaste ontwerp voorleggen aan ouders/opvoedingsverantwoordelijken • Zowel ouders/opvoedingsverantwoordelijken als gemandateerde voorziening kunnen advies vragen aan derden ivm ontwerp • Eindversie vastleggen
Voorstellen van het verhaal met woorden en tekeningen aan de kinderen	CB	<ul style="list-style-type: none"> • Leest het verhaal met woorden en tekeningen voor aan de kinderen, in aanwezigheid van de ouders/opvoedingsverantwoordelijken.
Voorstellen van het verhaal met woorden en tekeningen aan het netwerk	CB	<ul style="list-style-type: none"> • Na toestemming van de ouders/opvoedingsverantwoordelijken • Leest verhaal met woorden en tekeningen voor aan het netwerk, in aanwezigheid van ouders/opvoedingsverantwoordelijken en kinderen.
Vorbereiden van het Familieberaad	CB	<ul style="list-style-type: none"> • Overloopt met de ouders/opvoedingsverantwoordelijken het aangepaste "framework" na de gesprekken met de netwerkpersonen. • Besprekt met de ouders/opvoedingsverantwoordelijken wie zij op het familieberaad willen uitnodigen. • Besprekt met de ouders/opvoedingsverantwoordelijken hoe iedereen uitgenodigd worden (rechtstreeks, telefonisch, brief) en hoe het familieberaad zal gestructureerd en geleid worden, wat de doelstelling ervan is.
Houden van het Familieberaad	CB	<ul style="list-style-type: none"> • Leidt het familieberaad. • Overloopt het framework (geprojecteerde, of op grote flappen uitgeschreven) • Vraagt of dit framework voor iedereen duidelijk is, of er aanvullingen zijn. • Verschillende meningen of standpunten worden naast mekaar gezet, er wordt niet naar 1 waarheid gezocht. • Er wordt wel gewerkt aan 1 veiligheids- of handelingsplan, dat voor alle betrokkenen goed genoeg is • Vraagt aan de deelnemers wat hun inbreng in het veiligheids/handelingsplan kan zijn. • Noteert de concrete afspraken.

		<ul style="list-style-type: none"> • Noteert hoe er gecontroleerd, geëvalueerd en bijgestuurd zal worden door het netwerk. • Checkt bij de deelnemers of het veiligheids/handelingsplan goed genoeg is.
Opvolgen, evalueren, bijsturen van de handelingsplanning, van de vooruitgang in de begeleiding	CB	<ul style="list-style-type: none"> • In de wekelijkse gezinsgesprekken: gezamenlijk opvolgen, evalueren en bijsturen van de gemaakte afspraken en vooruitgang. • In het netwerk: volgens de gemaakte afspraken
Evolutiebespreking	CB	<ul style="list-style-type: none"> • Ten laatste na zes maanden na de opstart van de begeleiding evalueren de gezins- en netwerkleden, met de verwijzer (indien van toepassing) samen de evolutie van de begeleiding. • Hiervan wordt verslag gemaakt dat aan alle deelnemers wordt bezorgd, alsook aan de verwijzer (indien van toepassing) • Ter voorbereiding van de evolutiebespreking kan de CB, na overleg met de ouders/opvoedingsverantwoordelijken, een samenvatting maken van de verslaggeving van de voorbije gezinsgesprekken.
Opvolgen, evalueren, bijsturen van de handelingsplanning, van de vooruitgang in de begeleiding	CB	<ul style="list-style-type: none"> • In de wekelijkse gezinsgesprekken: gezamenlijk opvolgen, evalueren en bijsturen van de gemaakte afspraken en vooruitgang. • In het netwerk: volgens de gemaakte afspraken, eventueel via verdere familieberaden • Verslaggeving voor alle deelnemers
Afsluiten van de begeleiding	CB	<ul style="list-style-type: none"> • Gemandateerde voorziening geeft aan dat, wat de maatschappelijke noodzaak betreft, de hulpverlening mag afgesloten worden. • Het gezin geeft aan dat de hulpverlening mag afgesloten worden. • Via een eindbespreking met het gezin en verwijzer, zo mogelijk een familieberaad. • Afspreken hoe gezin en familie verder de zorg voor de kinderen gaan blijven opnemen. • Eventueel nog nazorgafspraken met de hulpverleners. • Vermelden dat gezin nog gecontacteerd wordt voor de tevredenheidsmeting (eventueel waarderend interview). • Verslaggeving voor alle deelnemers.